

Helsinki

بۇ ئاشنابوون بە پەروردهى تەمەنى ساواپى

زانبارى لە سەر پەروردهى ساواپى ھېلسىنكى و فيركارى پيش
سەرەتايى بۇ بنەمالەكان

ناوهرۆك

- 3 بهخپرييت بۇ پەروەردەى ساواپى و فيركارپى پيش سەرەتايى له هيلسنكى
- 4 شيوازه جياجياكانى كارى پەروەردەى ساواپى
- 4 بهم شيويه دواا بۇ پەروەردەى ساواپى پيشكهش دهكەيت
- 6 گرووپهكانى منداالانى باخچهى ساواپان و كارمەندهكان
- 8 بهرنامهى رۆژى باخچهى ساواپان
- 10 كاتيک كه منداال له باخچهى ساواپان دهست پى دهكات
- 12 ئاشنابوونى ماليك و دهستپيكردى باخچهى ساواپان
- 13 هاوكارپى مال و باخچهى ساواپان.
- 15 بههرەى زمانى فرەلايهن
- 15 پالپشتى گەشهكردى و فيربوون
- 16 فيركارپى پيش سەرەتايى
- 17 فيركارپى ئامادهكارى له فيركارپى پيش سەرەتاييدا لهگەل گەشهكردى بههرەى زمان
- 18 سەفەر له فيركارپى پيش سەرەتاييدا
- 19 ئاشنابوون به قوتابخانه
- 20 باشه لهبىرت بىت!
- 22 زانىارى زياتر و لينكهكان

به خيربييت بۆ پهروهردى ساواپي و فيركاري پيش سهرتاي له هيلسنكي

دهليلي ئاشنابوون به پروهردى ساواپي باسي گرینگترين شتهكان دهكات له پروهردى ساواپي و فيركاري پيش سهرتاييدا. ئەم دەليله له دەستپيكردي پروهردى ساواپيدا يارمهتي تۆ و مندالهكەت دەدات. له دەليلهكهدا سهبارهت به دەستپيكردي پروهردى ساواپي و ژباني پوژانه زانياري كردهوهييت دەست دهكهوئ.

دهكرت مندال له پروهردى ساواپيدا له باخچهي ساوان بيټ، له چاوديري پوژانهي خيزاني بيټ يانيش له چالاكيه كراوهكاني باخچهكاني ياريكردن بيټ.

گرينگه بۆ مندال كه له پروهردى ساواپي بهشداري بكات. له پروهردى ساواپيدا مندالهكه دهرهفتي دهبيټ ياري بكات، بگهريټ و پيكهوه لهگهلا مندالاني تر فير بيټ. كارهكهمان بهشپوهيهك پلاني بۆ دانراوه كه، مندالهكەت فيري شتي نوي دهبيټ و بايهخ ددهين به گهشهكردن و خوشگوزهراني. پلاني پروهردى ساواپي هيلسنكي پيرهو دهكەين و كارهكانمان پلان بۆ دانراون و ئامانجيان ههيه، پيويستيهكاني مندالان له چاو دهگيريټ. كارمەنداني پروهردى ساواپي له كارهكانياندا مهشق و خوئنديان كردوو.

ههروهها پروهردى ساواپي مافي منداليشه. ههموو مندالان ساليك پيش گوژانهوه بۆ قوتابخانه له فيركاري پيش سهرتاييدا بهشداري دهكەن.

هيوادارم لهم دەليلهدا زانياري گرینگتان دەست كهوئ. كارمەندهكانمان به خوشحاليهوه شتي زياترتان بۆ باس دهكەن.

بهگهرمي بهخيرهاتنتان دهكەين.

سهتو يارفينكاللاس Satu Järvenkallas
سهرۆكي بهش

شیوازە جیاجیاکانی کاری پەرورەدەیی ساوایی

باخچەیی ساوایان گشتیتترین شیوازی پەرورەدەیی ساواییە. لە باخچەکانی ساوایاندا بۆ ھەر مندالێک گرووی مندالان پەیدا دەبێت. لە م دەلیلەدا زیاتر باسی کاری باخچەیی ساوایان و کارمەندەکانی دەکەین.

فێرکاری پێش سەرەتایی : ھەموو مندالان لە تەمەنی ٦ سالاندا، سالێک پێش دەستپێکردنی قوتابخانە بەشداری لە فێرکاری پێش سەرەتایی دەکەن. لەم دەلیلەدا زیاتر باسی فێرکاری پێش سەرەتایی دەکەین.

چاودێریی رۆژانەیی خێزانی چاودێریکردن و پەرورەدەکردنیکە کە لە مالی چاودێری خێزانییدا روو دەدات. لە چاودێریی خێزانییدا لە یەک گروویدا چوار مندال ھەیە. لە باخچەیی ساوایانی گروویدا دوو چاودێری رۆژانەیی خێزانی کار دەکەن و ژمارەیی مندالانی شەش ھەشت کەسە. چاودێریی رۆژانەیی خێزانی بۆ مندالانی تەمەن ١-٤ سالان پەسەند دەکری.

یانەکان بۆ مندالانی تەمەن ٢-٤ سالەیی دانیشتووی ھێلسینیکی تەرخان کران. یانەکان لە باخچەکانی یاریکردن و ھەندێک باخچەکانی ساوایان سەر بە شارەوانی رێک دەخرن و بێ ھەرامبەرن. یانەکان بە ماوی ١-٤ رۆژ لە ھەوتووێکدا نزیک بە ٢،٥-٣ کاتژمێر، چالاکیان ھەیە

لە باخچەکانی یاریکردندا چالاکیی ھاوبەش ھەیە بۆ مندالانی بچووک و دایک و باوکانیان لە کاتی بەیاناندا پێش سەعات ١٢. لە پاش نیوەرۆندا لە باخچەکانی یاریکردندا چالاکیی بۆ قوتابیە بچووکەکان رێک دەخرێت. دەکری لە رۆژانی ھەفتەدا لە ھەر سەعاتێک بێت لەگەڵ مندالەکاندا

بچن بۆ شوێنەکانی باخچەیی یاریکردن بۆ یاریکردن. ھەر ھەما پەرورەدەیی ساوایی لە باخچەیی ساوایان و چاودێریی رۆژانەیی خێزانی و فێرکاری پێش سەرەتایییدا وەکو خزمەتیکی تایبەت پێشکەش دەکری.

بەم شیوایە داوا بۆ پەرورەدەیی ساوایی پێشکەش دەکەیت

- پێویستە لە سەرت بە لانی کەم ھەو ٤ مانگ بەر لە دەست پێکردنی باخچەیی ساوایان، یانەکان و چاودێریی رۆژانەیی خێزانی، داواکارییە کە پێشکەش بکەیت.

• دەتوانىت داواكارى بۇ باخچەى ساوايان و چاودىرى رۇژانەى خىزانى لە شارى ھېلسىنكى بە ھۆى ئىنتېرنېتتە ۋە لە رېڭەى خزمەتگوزارى (asti.hel.fi) Asti پېشكەش بىكەيت، لە كاتى پېويست دا، سەبارەت بە فۇرمى داواكارى شوپنەكە، پايۇزكارى خزمەتگوزارى ۋە پەرۋەردەى پېش قوتابخانە، رېنماي دەكەن.

• دەتوانىت لە ئىنتەرنېتتا بە رېڭەى سىستەمى كار جېئەجىكردىنى شارەۋانى ھېلسىنكى (asiointi.hel.fi) داوا پېشكەش بىكەيت بۇ فېركارى پېش قوتابخانە.

• لە كاتىك دا خۇت/خىزانەت ژمارەى پېناسەى فېنلاندىتان نى، خۇت/خىزانەت رەمزى خزمەتگوزارى بانكتان نى، لەۋ كاتانەدا پىركىدەۋەى فۇرمى داخۋازى بە ھۆى ئىنتېرنېتتە ۋە بۇ خۇت/خىزانەكت ناكىت، يا ئەگەر لە كاتىكدا كەسكى خىزانەت زانىيارەكانى نەھىتى كراۋە، دەتوانىت فۇرمى داواكارى بە كاغەز پىكەيتەۋە. لە سەرەتا دا فۇرمى داواكارىكەت بە كاغەز بە ناۋىشانى رېنماي خزمەتگوزارى فېركارى پېش قوتابخانە،
Työpajankatu 8 PL 58300, 00099 Helsingin kaupunki شارەۋانى ھېلسىنكى بىنەر. ھەرۋەھا ھەك يىز شىۋنى چاودا يىرە پاركەكان فۇرمى داواكارى بە كاغەز ۋەردىرگە .

• كاتىك كەت و پىرېيوسىتەت بە چاودىرى رۇژانە بوو، دەبىت بە زونىرەت كات فۇرمى داواكارى شىۋنى چاودىرى پېشكەش بىكەيت، بە درىزىگىرنى ھالەتەۋە، ۲ ھەۋۋو پېش ئەۋىە مىلادىكە پېيوسىتە بە چاودىرى يىت. دەبىت، پېيوسىتە بە چاودىرىيەكە بە جىا بىسەلېنى ت.

• دىناۋەتەت ئەۋ شىۋنى باخچەى ساۋايانەى كە ھىلاۋدارىت بېت لە فۇرمەكەدا بىۋوسىتە. ئەگەر لەۋ شىۋنەنى كە لە فۇرمەكەدۈۋ اوسراۋن شىۋنى بەتاز ل ھېت، ئېمە نىكىتىرنى شىۋنى جىۋگاۋ پېشكەش دەكەن .

پەرۋەردەى ساۋايى لە باخچەى ساۋايان و چاودىرى رۇژانەى خىزانىلاد بە پارىمە. پارەك بەىمىرۋىگ دىتسەماتى سەرپەرشتانى مىلادىكە دىارى دەكېت. ھەرۋەھا سەئەتەكانى چاودىرى و ژمارىە ئەلدىنمانى خىزانەكەش كارىگەرى دەبىت بى ۋەر بىر پارەكە. ئەگەر دىتسەماتەكانى دېاك و باۋكەكە بۈچۈك بوۋن، پەرۋەردەى ساۋايى بە خۇرايى دەبىت. پەرۋەردەى ساۋايانى مىلادىلانى تەمەن ۵ سالان و فېركارى پېش شەرتەيى مىلادىلانى تەمەن ۱۶ سالان بۇ ۷ سەئەتە رۇژانەكى بە خۇرايە. ھەرۋەھا يانەكانى چالاكىي يارىكىدىنىش بە پارنە.

سەبارەت بە فۇرمى داۋاكە زانىارى ۋىرتەت لە hel.fi و رېنماي خزمەتگوزارى چاودىرى رۇژانە يا كارمەندى سۇشبال دەست دەكەۋىت.
[\(hel.fi/helsinki/fi/kasvatus-ja-koulutus/paivahoito/yksityinen-paivahoito/\)](http://hel.fi/helsinki/fi/kasvatus-ja-koulutus/paivahoito/yksityinen-paivahoito/)

گروپه‌کانی مندالانی باخچه‌ی ساوایان و کارمەندەکان

له باخچه‌ی ساوایان چەندین گروپی مندالانی جیاجیا هەیه که مندالانی تەمەن جیاجیا له خۆ دەگرن. له گروپی‌کدا دەکرت بە کۆی گشتی ۸ - ۲۱ مندال هەبێت بە‌پێی تەمەنەکان.

بەرئۆبەری باخچه‌ی ساوایان بە‌پررسی کارەکانی باخچه‌ی ساوایانە. ئەگەر پرسیارێکتان سەبارەت بە کارمەندەکان یان پێنماپی و کارەکانی باخچه‌ی ساوایان هەبوو دەتوانن لەو پێرسن. مامۆستای پەرورەدی ساوای بە‌پررسە لەو چالاکییانە‌ی که بە‌رەو ئامانج ئاراستە دەکړن. مامۆستایانی پەرورەدی ساوای و دایەنەکانی مندالان پێکەوه چاوە‌دێری خۆشگوزەران‌ی گروپی مندالان و بە‌رنامە‌ی پۆژ دەکەن.

هەر‌وه‌ها دەکرت له باخچه‌ی ساوایاندا یارمەتیدە‌ریش کار بکات یان مامۆستای تایبەتە‌ند یان مامۆستای فینلە‌ندی وەک‌و زمانی دوو‌هەمی پەرورەدی ساوای بە‌بە‌رده‌وامی سە‌ردانی بکەن. له هەندێک باخچه‌ی ساوایاندا پێنماپیدە‌ری فرە‌زمانی کار دەکات. پێنماپیدە‌ری فرە‌زمانی یارمەتی مندال دە‌دات بۆ ئاشنا‌بوون بە مندالانی تر و چالاکیە‌کانی باخچه‌ی ساوایان بە زمانی دایک‌ی خۆیان. یە‌کێک له ئە‌رکە گرێ‌گە‌کانی پێنماپیدە‌ری فرە‌زمانی پالېشتیکردنی هاوکار‌ی نی‌وان مام و باخچه‌ی ساوایانە. کاتێک که دەر‌فەتی بە‌کارهێ‌نانی زمانی خۆ‌ی هە‌بێت بۆ‌روونکردنە‌وه‌ی بابە‌تە‌کان هاوکار‌یش ئاسانتر دە‌بێت.

ناوی کارمەندە‌کان و زانیاریە‌کانی پە‌یوە‌ندیکردن بە باخچه‌ی ساوایانە‌وه له نامیلکە‌ی زانیاریە‌کان و تابلۆی ئاگاداریە‌کاندا رادە‌گە‌یه‌نرێن.

هەر‌وه‌ها له باخچه‌ی ساوایاندا کارمە‌ندانی بواری خۆ‌راکی و پاک‌کردنە‌وه‌ش کار دەکەن.

بەرنامەى رۆژى باخچەى ساوايان

لە کاتى دەستپېکردنى باخچەى ساوايانى مندالەكەتاندان زانىبارى وردتران پى دەدرېت سەبارەت بە بەرنامەى رۆژى باخچەى ساوايان.

نموونه بۆ گوزەرانى رۆژ:

سەعات ۶:۱۵ – ۸:۳۰ مندالان دەگەنە باخچەى ساوايان، گەمە دەكەن، يارى دەكەن، تەماشاي كىتېب دەكەن، گوۋى لە مۇسىقا دەگرن

سەعات ۸:۰۰ ناننى بەيانى دەدرېت بە مندالەكان

سەعات ۸:۳۰ – ۱۱:۰۰ چوونە دەرەو، يارىكردن و چالاكى تىرى پلان بۆ دانراو

سەعات ۱۱:۰۰ ناننى نيوەرۆ بە مندالان دەدرېت، دواى ئەوەش مندالەكان دەچن بۆ پىشوو رۆژ

سەعات ۱۴:۰۰ سووكە خواردنى باش نيوەرۆ دەدرېت بە مندالان

سەعات ۱۴:۳۰ – ۱۷:۰۰ چالاكى پلان بۆ دانراو، يارىكردن و چوونە دەرەو

كارمەندەكان لەگەل مندالەكەدا لە ھەموو بارودۆخەكانى رۆژدا ئامادەن. كارمەندەكان ئاگايان لە مندالەكەت دەبېت و يارمەتى دەدەن لەو تى بگات كە دواتر چى دەكەن، ئەگەر زمانى فېنلەندى بۆ مندلەكە شتىكى نوۋى نامۆ بېت. لە بارودۆخە جياجياكانى رۆژى باخچەى ساواياندا (بۆ نموونە، نانخواردن، چوونە دەرەو، پىشوو رۆژ) و ئىنجا دواى ئەوانەش چى تر دەكەن، كارمەندەكان بۆ نموونە بە يارمەتى كارتى وئە باسى دەكەن.

لە شوۋى گرووپەكەدا روونكردنەوۋى وئە رىتمى كىردەوكانى رۆژ لە بەرچاۋ دانراۋە كە رۆژى باخچەى ساوايانى لى پىك دېت.

كارمەندى گرووپەكە بە دەفتەرى ھەفتە يانىش لەسەر تابلۆ ئاگادارىكان بەشپەيەكى وردتر بۆ سەرپەرشتانى مندال باسى ئەو دەكات كە چى كار و چالاكىەك پىك دەخەن، چى جۆرە يارىيەك دەكەن و چى شتەگەلپىك لە گرووپەكەدا فېريان دەكەن.

سەبارەت بە گەشت و سەيرانكردن و خستەى كاتەكانى بە كورتەنامە ئاگادارى سەرپەرشتان دەكەينەو

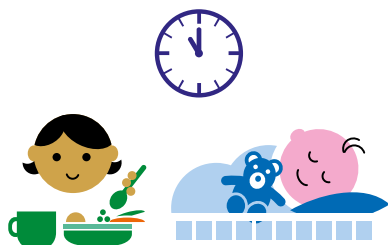
8.00

نانى بهيانى به مندالان دهرېت

6.15-8.30

مندالان دېن بۇ باخچەى ساوايان
گهमे دهكهن، يارى دهكهن، تهماشاي
كتېب دهكهن و گوئ له مۇسقا دهگرن

11.00

نانى نيوهړو دهرېت به مندالان، دواي
تهوهمش مندالان دهچن بۇ پشووى رۇز.

8.30-11.00

چوونه دهرهوه، يارى چالاكي
تري پلان بۇ دانراو.

14.30-17.00

چالاكي پلان بۇ دانراو، يارى و
چوونه دهرهوه

14.00

سووكه خواردنى پاش نيوهړو
دهرېت به مندالان.

کاتیڭ که مندالْ له باخچهی ساوایان

دهست پیْ دهکات

دهستیځکړدنی باخچهی ساوایان شتیکی نوږی و خروشیځنره بۆ مندالْ که و خیزانه که. گرینگه که له نیوان کارمهندانی باخچهی ساوایان و سهرپرشتان متمان هه پیټ. لهو کاته دا مندالْ که ش ههست به ئەمان دهکات. کارمهندان بهرپرستیاړتی نه درکاندنی قسه یان هه به. ئەو قسه و باسهی که به متمانوه له نیوان سهرپرشت و کارمهندان دهکرت هه رگیز بۆ سهرپرشتانی تر باس ناکرښ.

برپاری شوږی باخچهی ساوایان به نامه پوتان دټ. له دواي برپاره که کارمهندانی باخچهی ساوایان په یوه نډیتان پیوه دهکهن و لهگهلان رڼک دهکهن له سهر کاتیڭ بۆ ناشنابوون و گفتوگوو دهستیځکړدن. له گفتوگوو دهستیځکړدنا کارمهندان باسی کار و کرده و هکاتی باخچهی ساوایان و ریتمی رۆژانه و ئەوه تان بۆ دهکهن که چی جوړه پیداو یستیهک (جلوبه رگ، پیللو، دایې) مندالْ که له باخچهی ساوایان پیویستی ده پیټ، هه روه ها ئامانجه سهرکه یه کانی کار و کرده و هکاتی باخچهی ساوایان چین.

له گفتوگوو دهستیځکړدنا ده توان سهارت به بابه ته کانی باخچهی ساوایان و دهستیځکړدن برسیار بکه. له گفتوگوو که دا باسی ئەو شتانه دهکرت که بۆ مندالْ که گرینگن و که شتیکی باشه ئەگه له باخچهی ساوایاندا ئەو شتانه بزنان. ئەم جوړه شتانه بۆ نموونه بریتین له زمانی ماله وهی مندالْ که، خوشک و براکاتی و پارژی خوارده مهنی و ئەو شتانه ی په یوه نډیتان به تهن دروستیه وه هه به. له گفتوگوو دهستیځکړدنا ئەگه ر لهگهل سهرپرشتیاری مندالْ که زمانی هاوبه ش نه پیټ وهرگیزی زمان به کارده هیترټ.

خولی ناشنابوون پینچ رۆژه. مندالْ که له چهن د رۆژیکدا پیکه وه لهگهل خوتان ناشنای باخچهی ساوایانه که ده پیټ. له هه مان کاتدا ئەوه ش ده بیټن که رۆژی باخچهی ساوایانی مندالْ که چۆنه و هه موو ئەو شتانه ی که روو ده دهن چین و ده توان له ماله وه ش لهگهل مندالْ که قسه له سهر باخچهی ساوایان بکه. دوا به دواي ناشنابوونی هاوبه ش، دهکرت راهینانی مانوه له باخچهی ساوایان بهو شیوه یه بکرت که له سهر تادا مانوه که که میڭ کورخایه ن بیت.

کاتیڭ که سهر له بیانی مندالْ که ده هیټیت بۆ باخچهی ساوایان، کارمهند مندالْ که که ل وهرده گرت. له وانه یه کاتیڭ که مندالْ که له باخچهی ساوایاندا ده میټیتوه بگرت و بیرې دایکی یان باوکی بکات. باشر وایه به مندالْ که بلټیت ئیستاکه ئەر ویت و که میڭی تر ده گه رټیتوه. کارمهندانی باخچهی ساوایان هیچ کاتیڭ مندالْ که به ته نیا چی ناهیلن.

ئاشنابوونى مالىك و دەستپيكردى باخچەى ساوايان

مالىكى تەمەن ۲ سالان دەست دەكات بە باخچەى ساوايانى سېنىقوۋەككۆ لە گرووپى تاپىرۇ. مالىك ھىشتا فېنلەندى نازانېت و باخچەى ساوايانېش ۋەكو ژىنگەيەك شونېنكى نامۇيە بۇ ئەو. مامۇستاي فېركارې ساواپى تەلەفۇنى كىردوۋە بۇ سەرپەرشتىارەكەى مالىك و گفتوگۇى دەستپيكرىدەكەيان ئەنجام داۋە. مالىك لەگەل داكىدا پىكەۋە ھاتىبون بۇ ئاشنابوون بە باخچەى ساوايانەكە. لە ماۋەى خولى ئاشنابووندا كە پىنج رۇژى خاينان داىكەكە بەو شىۋەيە لەگەل مالىك لە باخچەى ساوايان بوو كە لە دەستپيكي ھەفتەكەدا لەكاتى چوونە دەرەۋەى گرووپى باخچەى ساوايانەكەدا لەۋى بوون، لە ناۋەندى ھەفتەكەدا لە دۋاى چوونە دەرەۋە لە يارىيەكانى مالىكەش لەگەلدا بوون و لەكاتى كۆتايى ھەفتەكەشدا لە ناخواردنېش بەشداريان دەكرىد.

ئامادەبوونى داىكەكە مالىكى ئارام دەكاتەۋە و واى لى دەكات كە بە ئارامى ئاشناى ژىنگەى باخچەى ساوايانەكە بېت لەكاتېكدا كە دەزانېت لەو بارىدۇخە تازەيەدا داىكى لەۋىيە. كارمەندانى باخچەى ساوايان شونېنكى باخچەى ساوايانى پىشاني مالىك و داىكى داۋە، ھەرۋەھا شونېنكى ناخواردن و شونېنكى پىشودانى مالىك و شونېنكى ھەلۋاسىنى جلوبەرگەكانى پىشان داۋن. لەم ھەفتەيەدا مالىك لە رۇژى دەۋامى باخچەى ساوايانەكەيدا بەتەنيا لە باخچەى ساوايان دەمىنېتەۋە.

مالىك يەكەمىن رۇژى باخچەى ساوايانى تېپەراند. مالىك سەر لەبەيانى كاتېك كە داىكى رۇيشت كەمېك گىريا. مامۇستاي پەرۋەردەى ساواپى (لېئىنا Leena) دلى مالىكى داۋەتەۋە و مالىكى گىرۋەتە باۋەش. پىكەۋە تەماشاي ۋىنەى ئازەلانېان كىردوۋە لە كىتېبەكەدا. لېئىنا بەستەيەك ۋىنەى جۇراۋجۇرى پىيە كە باس لە ژيانى رۇژانەى باخچەى ساوايان دەكەن و پىشاني مالىكى داۋە كە ئەمجا چى رۋو دەدات. خواردنەكەى ئەمرويان ماسى و پەلۋولەي پەتاپە بوۋە. لە چوونە دەرەۋەى باش نېۋەرۇدا مالىك لە ناۋ سىندۋقە لەكەدا پىكەۋە لەگەل مىندالانى تر بە سەيارە يارى كىردوۋە. كاتېك بىنى داىكى ھاتوۋە بۇ بىردنەۋەى بە خۇشحالېۋە قىزاندى. بەپاسقى رۇژىكى خۇش بوۋ!

رۇژىكى خۇش بوۋ.

هاوکاری مال و باخچهی ساوایان.

هاوکاری مال و باخچهی ساوایان هه‌میشه له سوودی مندالدايه. به‌خێرهاتنتان ده‌که‌ین بۆ به‌شداریکردنتان له‌ کاری په‌روه‌رده‌ی ساواییدا. هه‌روه‌ها ده‌توانن پیکه‌وه له‌گه‌ڵ کارمه‌ندان و مناله‌کان له‌ پلان دارشتنی کاره‌کان و گه‌شه‌پێدان به‌شداری بکه‌ن. به‌شیوه‌یه‌کی مونتزه‌م پاپرسی نه‌فه‌ره‌کان جێبه‌جێ ده‌که‌ین و سه‌باره‌ت به‌وه به‌ جیاواز ئاگاداری ده‌ده‌ین. به‌ وه‌لامدانه‌وه‌ی راپرسییه‌که‌ بوا‌ری ئه‌وه‌تان هه‌یه‌ باسی ئه‌وه‌ بکه‌ن که‌ به‌رای ئێوه به‌چی شیوه‌یه‌ک په‌روه‌رده‌ی ساوایی سه‌رکه‌وتوو ده‌بێت.

بۆ هه‌ر مندالێک پلانی په‌روه‌رده‌ی ساوایی داده‌نێین (کورنکراوه‌ی vasu) مامۆستای په‌روه‌رده‌ی ساوایی له‌گه‌ڵ ئێوه و منداله‌که‌تان گفتوگۆی په‌روه‌ردی ساوایی ئه‌نجام ده‌دات، که‌ تاییدا بیر له‌وه ده‌کێت‌وه منداله‌که‌ چه‌زی له‌ جی بابته‌یک هه‌یه، چی شتێک خۆشی به‌ منداله‌که‌ ده‌به‌خشێت و ئایا گرووپه‌که‌دا خۆشحاله. له‌ گفتوگۆدا ئه‌گه‌ر پێویست بکات وه‌رگیر به‌کار ده‌هێنین.

مامۆستاکه له‌ پلانه‌که‌دا ئه‌وه‌ ده‌نووسێت که، له‌ باخچه‌ی ساوایاندا چۆن کار ده‌کێت بۆ باشکردنی گه‌شه‌کردن و فێربوونی منداله‌که‌ و چۆن گه‌شه‌ ده‌درێت به‌ به‌هره‌ی زمانه‌وانی منداله‌که‌. له‌ کرده‌واکاندا کولتوو و پێشینه‌ی بیروباوه‌ر (تایین)ی منداله‌که‌ له‌ چاو ده‌گیرێت.

سالی جارێک و هه‌ر کاتێکیش پێویست بکات پیکه‌وه له‌گه‌ڵ منداله‌که‌ و سه‌ره‌شته‌یه‌که‌ی به‌دیه‌اتی پلانه‌که‌ هه‌ل‌ده‌سه‌نگێنین و که‌مییه‌کانی پێ ده‌که‌ینه‌وه. په‌روه‌رده‌ی ساوایی له‌سه‌ر بنه‌مای پلانی په‌روه‌رده‌ی ساوایی ده‌بێت.

ئامانجه‌کانی په‌روه‌رده‌ی ساوایی و کاره‌کانی پلانی په‌روه‌رده‌ی ساوایی و یاسای په‌روه‌رده‌ی ساوایی ئاراسته‌ی ده‌کات.

له‌ یاسای په‌روه‌رده‌ی ساواییدا وتراوه‌که، پێویسته په‌روه‌رده‌ی ساوایی بۆ هه‌موو مندالان یه‌کسان و به‌رابه‌ر بێت. پێویسته په‌روه‌رده‌ی ساوایی ئامانجی هه‌بێت و ده‌بێت ده‌رفه‌ت به‌ مندال ب‌دات بۆ یاریکردن و جوولانه‌وه و تاقیکردنه‌وه‌ی هونه‌ری و کار و چالاکی له‌سه‌ر بنه‌مای کولتوو.

له‌ لاپه‌ری ئینته‌رنێتی هێلسنکی پلانی په‌روه‌رده‌ی ساوایی هه‌یه به‌ زمانی ئینگلیزی.

hel.fi/static/liitteet-2019/KasKo/vare/Helsinki_Vasu_EN_Sivut.pdf

له پوره دهی ساوایدا مندالان به یاریکړدن و جموجول کردنه وه فیږ دهبن.

ټهو بوارانهی که فیږی دهبن بریتین له هندیځ ناوهرپوک که له گهل چالاکي و پاریه کانی مندالان یهک دهخرین بهگوږی پلانی گروپهکه و ټهو شتانهی که جپی بایهخی مندالان. مندالان شتهکان له ژینگه ی جیاجیادا فیږ دهبن ههروهه له کاتی چوونه دهرهوه و گهشت و سهیران کردنیش. ناوهرپوک کانی فیږیوون بوی ههیه له پاریهکان، چیروکهکان، گهشت و سهیرانهکان و بارودوخه جیاجیاکانی کارټیکردنی بهرامبهریهوه سر ههلبیدن. ټهرکی سرشانی کارمندان ټهوهیه که دلنیاپی لهوهدا بکهن که کاره پورهدهییهکه گهشهکردن و فیږیوونی مندالان باشر دهکات.

له کارهکهدا بیجگه له بوارهکانی فیږیوون، گهشهکردنی شارهزایی بهرفراوانی مندالهکesh له جاو دهگیریت.

شارهزایی بهرفراوان

بیرکردنه وه و فیږیوون

بایهخ بهخودان و بههرهکانی ژبانی روظانه

بههری خویندنهوهی فرهجهشنه و شارهزایی تهکنولوجیای زانیاری و پهپوهندی

شارهزایی کولتوری، کارلیککردنی بهرامبهری دهرپین

بهشداریکړدن و کاریگه ی کردن

فیږکاری پش سهرتایی: شارهزایی تهکنولوجیای زانیاری و پهپوهندی

بههره‌ی زمانی فره‌لایه‌ن

ههر مندالێك بۆ هه‌یه‌ هه‌ست به‌وه بکات که خۆی و زمانه‌که‌ی و خێزانه‌که‌ی به‌نرخن. کاتێک که مندال به‌باشی فێری ئه‌و زمانه‌یان ئه‌و زمانه‌ ده‌ییت که له‌ ماله‌وه به‌کاری ده‌هێنن، فێربوونی زمانی فینله‌ندیی بۆ ئه‌و ئاسانه‌تر ده‌ییت. له‌ ماله‌و گرینگه‌ که له‌گه‌ڵ مندالدا زۆر گفتوگۆ بکری، چیرۆکی بۆ بگێردیته‌وه، به‌ ده‌نگ شتی بۆ بخویندیته‌وه و کوگای وشه‌کانی منداله‌که‌ به‌ زمانی دایکی خۆی فراوان بکریته‌وه.

له‌ باخچه‌ی ساواياندا فێرکاري زمانی فینله‌ندی وه‌کو زمانی دووهم S2 هاوکات له‌گه‌ڵ یاریکردن و کار و کرده‌وه‌کانی تر و هه‌موو بارودۆخه‌ جیاجیاکانی رۆژه‌که‌ ده‌دری، وه‌کو له‌ کاتی نانخواردن کاتی جلوه‌برگ له‌به‌رکردن. به‌هره‌ی زمانه‌ فینله‌ندییه‌که‌ی منداله‌که‌ گه‌شه‌ پێ ده‌ده‌ین و یارمه‌تی ده‌ده‌ن بۆ ده‌ربڕینی خۆی. وه‌کو یارمه‌تیده‌ری بۆ فێربوونی زمان، بۆ نموونه‌ وێنه‌ یان وێنه‌کێشان به‌کارده‌هێنن. یارمه‌تی مندال ده‌ده‌ین له‌وه‌ی که تی بکات که ئینجا دواتر چی ده‌کهن، چی ده‌وێت باسی بکات و داوای یارمه‌تی بکات.

فێرکاري S2 یارمه‌تیده‌ره‌ بۆ گه‌شه‌کردنی زمانه‌وانی مندال. مندال ده‌توانیته‌ راھێنان له‌سه‌ر گوێگرتن و شت گێرانه‌وه‌ و ده‌ربڕینی راوێچووون و بیرکردنه‌وه‌کانی بکات که‌مه‌ که‌مه‌ به‌ زمانی فینله‌ندیی.

پالېشتی گه‌شه‌کردن و فێربوون

هه‌ندێک جار مندال پێویستی به‌ پالېشتی و یارمه‌تی تایبته‌ ده‌ییت بۆ گه‌شه‌کردن و فێربوون. له‌و کاته‌دا پێکه‌وه له‌گه‌ڵ مامۆستای تایبته‌ی په‌روه‌رده‌ی ساواپی و مامۆستای ئاسایی په‌روه‌رده‌ی ساواپی و له‌گه‌ڵ تێوه‌ بیر له‌وه‌ ده‌که‌ینه‌وه‌ که چۆن بتوانین به‌ باشترین شێوه‌ پالېشتی گه‌شه‌کردن و فێربوونی منداله‌که‌ بکه‌ین. پێکه‌وه‌ بیر له‌وه‌ ده‌که‌ینه‌وه‌ که چۆن یارمه‌تی منداله‌که‌ بده‌ین بۆ سه‌رکه‌وتن و دلخۆش بوون به‌ فێربوون له‌ په‌روه‌رده‌ی ساواپی و فێرکاري پێش سه‌ره‌تاییدا. له‌ گفتوگۆکاندا ئه‌گه‌ر پێویست بکات وه‌رگێری زمان له‌گه‌لمان ده‌ییت. له‌ کاتێکی دره‌نگ‌تردا چاوپێکه‌وتنێکی تر بۆ ده‌خه‌ین که تیایدا هه‌لسه‌نگاندن ده‌که‌ین که تیا منداله‌که‌ به‌گوێره‌ی پێویست پالېشتی گراوه‌. هه‌ندێک جار بۆ هه‌یه‌ له‌ چاوپێکه‌وتندا شاره‌زاییی تر به‌شداری بکه‌ن که په‌نگه‌ یارمه‌تییه‌کانیان بۆ منداله‌که‌ پێویست ییت.

پهرستاری تهن‌دروستی راوښگه‌ی تهن‌دروستی منډالان و دوکتور شاره‌زای باشت‌کردنی تهن‌دروستی و نه‌شونما‌کردن و گه‌شه‌کردنی منډالان. له پهروره‌دهی ساواپی و فیرکاری پیش سهره‌تاییدا له‌گه‌ل پهرستاری تهن‌دروستی راوښگه‌ی تهن‌دروستی منډالان هاوکاری ده‌کړت.

فیرکاری پیش سهره‌تای

فیرکاری پیش سهره‌تای به چوار وانه له رږژکدا رپک ده‌خړت له کاتی ده‌وامی قوتابخانه‌دا. بیجگه له فیرکاری پیش سهره‌تای منډال بوی هه‌یه له ههمان شوئی فیرکاری پیش سهره‌تاییدا به‌شداری له پهروره‌دهی ساواپیش بکات.

فیرکاری ساواپی به ئه‌رک داده‌نړت.

هموو منډالان سالتیک بهر له خوښدنې بنچینه‌ی له فیرکاری پیش سهره‌تاییدا به‌شداری ده‌کن. فیرکاری پیش سهره‌تای نه‌شونما و گه‌شه‌کردن و فیربوونی منډال باشت‌ر ده‌کات. گوږزانه‌وهی منډاله‌که له فیرکاری پیش سهره‌تاییه‌وه بو قوتابخانه ئاسان ده‌کات.

له فیرکاری پیش سهره‌تاییدا پلانی فیرکاری تاییه‌تی ده‌بیټ. له کاره‌که‌دا پیوستیه تاکه تاییه‌ته‌کانی منډاله‌که و شیوازی فیربوون و کارکردنی له‌به‌رچاو ده‌گیرت. یاریکردن و جموجول کردن و له شت کولینه‌وه پیکه‌وه له‌گه‌ل منډالانی تر و گه‌وره‌ته‌مه‌نه‌کان، شیوه کارکردنی فیربوون و فیرکردنی به‌ره و ئامانجی فیرکاری پیش سهره‌تایین.

چاودپری قوتابی

له فیرکاری پیش سهره‌تاییدا خزمه‌ته‌کانی چاودپری قوتابی منډاله‌که ده‌گرتنه‌وه. به‌هوی یارمه‌تی چاودپری قوتابیه‌وه له خوش‌گوزهرانی و فیربوونی منډاله‌که دنلیا ده‌بین. چاودپری قوتابی خزمه‌ته‌کانی پسپوری دهروونی و رنکخه‌ری کؤمه‌لایه‌تی قوتابخانه له‌خو ده‌گرت، ئه‌گه‌ر شتیکی منډاله‌که بووه مایه‌ی نیگه‌رانیتان ده‌توانن ئازایانه په‌یوه‌ندی به‌وانه‌وه بکن. زانباریه‌کانی په‌یوه‌ندی‌کردن له گروپه‌کانی فیرکاری پیش سهره‌تای هه‌یه، یان ده‌توانیت له کارمه‌نده‌کانی فیرکاری پیش سهره‌تای پرسیار بکه‌یت. گه‌توگو‌کردن هموو کاتیک به متمانه‌وه‌یه.

فیرکاری ئاماده‌کاری له فیرکاری پیش سهره‌تاییدا له‌گه‌ل گه‌شه‌کردنی به‌هره‌ی زمان

ئه‌گهر منداڵه‌که هه‌یشتا به‌هره‌ی زمانی فینله‌ندێ نه‌ییت، ده‌رفه‌تی ئه‌وه هه‌یه‌ که داوا‌ی فیرکاری به‌هه‌یزه‌ری بۆ بکری‌ت له فیرکاری پیش سهره‌تاییدا. به‌په‌وه‌به‌ری باخچه‌ی ساوايان یان کارمه‌ندی سۆشیالی خه‌زان ده‌توانن بۆ پرکردنه‌وه‌ی فۆرمی داواکه‌ یارمه‌تی بدن. فیرکاری ئاماده‌کاری هه‌ر له‌و شوێنه‌ که فیرکاری پیش سهره‌تای لێ ده‌کری‌ت بۆ منداڵه‌که پێک ده‌خه‌ی. فیرکاریه‌که قورسابی ده‌خاته سهر فیرکردنی فینله‌ندی وه‌کو زمانی دووهم ((SP)).

سەفیر لە فێرکاری پێش سەرەتاییدا

گروپی فێرکاری پێش سەرەتاییەکی سەفیر هەفتانە دەچن بۆ دارستان و لە رۆژی داهاوودا نۆرە ئێوەیە کە یەکەمین گەڕانی ناو دارستان بکەن. سەفیر هێشتا زمانی فینلەندی نازانیت، بەلام بەیارمەتی وێنەکان لەوە تێدەگات کە چی دەکەن.

لە رۆژی پێش گەڕانەکە لە کۆبوونەوەی هاوبەشی گروپی منداڵەکاندا پێکەوه لەگەڵ منداڵەکاندا لەسەر تابڵۆ وێنەییەکاندا تەماشای ئەو گەڕانەکە دەکەین کە بۆی دەچن. لە وێنەکاندا شوێنی گەڕانەکە و جلوبەرگ لەبەرکردنی سەلامەتی و رۆیشتن بە دوو ریز و ئەو شتانەی کە لە دارستانەکاندا دەگرتن دەبینرێن. کاتیەک کە دایکەکان دیت بۆ بردنەوەی سەفیر هەمان تابڵۆی وێنەیی بەویش دەدەین. لە مالهۆ دەتوانن سەبارەت بە گەڕانەکە پێشوەخت بە زمانی خۆتان قسە بکەن.

ئێستا سەفیر بە متمانەووە لەگەڵمان دەچێت بۆ گەڕانەکە، چونکە تێگەیشتوووە بۆ کۆی دەچن. لە دارستانەکاندا پێکەوه ئاشنای سروشت دەبین و لەگەڵ برادەرەکان یاری دەکەین. سەفیر بە پەرۆشەووە بەدوای دار و بەرد دەگەڕێت بۆ ئەوەی لەگەڵ برادەرەکانی کۆلیتێک دروست بکەن. منداڵەکان و گەورەتەمەنەکان وێنەی فۆتوگرافی رووداوەکانی گەڕانەکە دەگرن.

لە دواي گەڕانەکە لە فێرکاری پێش سەرەتاییدا لەگەڵ سەفیر تەماشای ئەو وێنانە دەکەین کە لە شوێنی گەڕانەکەدا گیرابوون و ناوی شتەکان و یاریەکان و مەگەزەکان دەلێن کە بینیمان. هەرۆهە بەهۆی وێنەکانەووە باسی رووداوەکانی گەڕانەکە بۆ سەرپەرشتەکانیش دەکەین.

لە پاشنیوەرۆدا سەفیر لەگەڵ برادەرەکانی ئەو شتانەی کە لەگەڵ برادەرەکانی بینیبووێ لە وێنەکاندا دەیانپێت و بە چەسپ لە دەفتەرەکی خۆیدا گیران دەکات. هەندێک لەو گیانلەبەرەکانی کە چاوی پێکەوتبوو خۆی وێنەیان دەکێشێت. سەفیر دەفتەرەکان دەباتووە بۆ مالهۆ بۆ ئەوەی لە مالهۆش لەگەڵ خێزانەکانیدا بە زمانی خۆی گەڕانەکە لەبەر بمێنێت.

ئاشنابوون بە قوتابخانە

لەكاتى سالى فيركارپى پيش سەرەتاييدا ئاشنای قوتابخانە دەيىن. لەكاتى سالى فيركارپى پيش سەرەتاييدا بۇ مندا لان چالاكى ھاوبەش رېك دەخرېت لەگەل قوتايانى قوتابخانەيەكى نزيك. ھەرۈھا بۇ سەرپەرشتەكانيش بۇنە رېك دەخرېت بۇ ئاشنابوون بە قوتابخانە و کارەکانى.

باشه له بیرت بیت!

مندالەکهت پیوستی به چیه له باخچهی ساوایان؟

له لایهن باخچهی ساوایانهوه زانیاری وردترتان پێ دهدریت له بارهی ئهوهی که مندالەکه پیوستی به چیه که لهگهڵیدا هه‌بێت. ئه‌مانه چهند نموونه‌یه‌که:

هه‌فازه (پۆشاک)ی خۆی، مه‌مه، بووکه‌له‌ی خه‌وتن، پێلاوی ناوماڵ، پانتۆلی ماله‌وه و جلوه‌رگی زیاده بۆ گۆڕین. جلوه‌رگی گۆڕین ده‌کرێت یه‌ك پارچه جل بیت، ده‌رپێ، کراس، گۆره‌وی و ده‌ستکێش.

جلوه‌رگی ده‌ره‌وه‌ی گونجاو له‌گه‌ڵ هه‌وا‌ی ده‌ره‌وه و پله‌ی گه‌رمی. جلوه‌رگی بارانی: پانتۆلی قور، چاکه‌تی بارانی، ده‌ستکێشی قور و چه‌کمه‌ی لاستیک.

مندالان جلوبەرگ و پىلداي زور لىه كچوويان
ههيه. ئەگەر چەكمەكان ناويان لەسەرىيەت ئىتر ناگۆردىن و بزر نابن.

منداللى نەخۆش نابىت بىت بۇ باخچەي ساوايان. ئەگەر مندالەكە نەخۆش بىت، يان بەھۆي شتىكى ترەو نەيەت بۇ باخچەي ساوايان، دەبىت يەكسەر ھەر ئەو بەيانىيە باخچەي ساوايان ئاگادار بکرىتەو. ئەگەر مندالەكە لە کاتى دەوامى رۆژدا نەخۆشکەوت، سەرىپەرشتەكەي ئاگادار دەكەينەو و دەبىت بە زووترىن کات مندالەكە بىرىتەو بۇ مالهو.

لە نەھاتنەكان دەبىت باخچەي ساوايان ئاگادار بکرىتەو. گرینگە کە ژمارە تەلەفۇنەكە بزانی و ناوی باخچەي ساوايانەكە و ناوی گروپى مندالەكەت لەبىر بىت.

مندال دەھىرىت بۇ باخچەي ساوايان و دەبىتەو

سەرىپەرشتان بەپى کاتى چاودىرىکردن کە پىکەوتى لەسەر کراو مندالەكەيان دەھىن بۇ باخچەي ساوايان و دەبەنەو. سەرىپەرشت مندالەكەي دەگەيەنیتە لای گروپەكەي خۆي و لەو دلىا دەبىت کە کارمەندەكە پىشوازي لە مندالەكە کردو. ئەوسا کە مندالەكە لە باخچەي ساوايانەو دەبىتەو بۇ مالهو، سلاو لە کارمەندەكان بکەن. دەبىت ئەوان بزەن کە مندالەكە براوتەو بۇ مالهو. مندال بۆي نە لە حەوشەي باخچەي ساوايان بەتەنيا بچیتە دەرەو.

ئەو کەسانەي کە يەدەکن بۆيان ھەپە مندالەكە ببەنەو ئەگەر سەرىپەرشتەكان ئەو پىکەوتەنيان لەگەل کارمەندەكان کردىت. مندالەكە تەنھا رادەسقى سەرىپەرشت يان کەسى يەدەك دەکرىت کە پىشوخەت پىکەوتى لەسەر کراو.

زانیاری زیاتر و لینکه‌کان

راویژن‌کاری خزمه‌ت‌گوزاری په‌روه‌ده‌یی ساوایی و خویندنی پيش قوتابخانه:
له کاتی پټویست دا سهاره‌ت به بابته‌کانی قورمی داواکاری پټوینی و پنیماي دهدات
ټی-مه‌یل: varepalveluohjaus@hel.fi
ته‌له‌فون: ۰۹ ۳۱۰ ۸۰۴۸۸

راویژن‌کاری به‌شی په‌روه‌ده و فیترکردن:
وه‌لامی پرسپاره‌کانی سهاره‌ت به په‌روه‌ده‌یی ساوایی، باخچه‌ی ساوایان، چاودیږي روظانه‌ی
خیزانی، و چاودیږي روظانه له پارک، خویندنگه‌ی سهرتایی، دوا ناوه‌ندی و خویندنگه پيشه‌ییه‌کان
ده‌داته‌وه.
ته‌له‌فون: ۰۹۳۱۰۴۴۹۸۶

بروانه لاپه‌ره‌کانی [www](http://www.hel.fi/helsinki/fi/kasvatus-ja-koulutus/paivahoito/paivahoidon-vaihtoehdot):
hel.fi/helsinki/fi/kasvatus-ja-koulutus/paivahoito/paivahoidon-vaihtoehdot

بروانه نامیلکه: کرده‌وه، یاری و براده‌رانی له باخچه‌ی ساوایانه‌وه.
hel.fi/static/liitteet/kasvatuksen-ja-koulutuksen-toimiala/Varhaiskasvatus/Helsinki/Helsinki/index.html

ده‌لیلی ئاشنابوون به قوتابخانه به فیله‌ندی
hel.fi/static/liitteet-2019/KasKo/koulu-tutuksi.pdf

ده‌لیلی ئاشنابوون به قوتابخانه به سویدی
hel.fi/static/liitteet-2019/KasKo/bekanta-dig-med-skolan.pdf

ده‌لیلی ئاشنابوون به قوتابخانه به ئینگلیزی
hel.fi/static/liitteet-2019/KasKo/introduction-to-school.pdf

ده‌لیلی ئاشنابوون به قوتابخانه به روسی
hel.fi/static/liitteet-2019/KasKo/koulu-tutuksi-venaja.pdf

ده‌لیلی ئاشنابوون به قوتابخانه به سومالی
hel.fi/static/liitteet-2019/KasKo/Koulu-tutuksi-somali.pdf

ده‌لیلی ئاشنابوون به قوتابخانه به عهره‌بی
hel.fi/static/liitteet-2019/KasKo/koulu-tutuksi-arabia.pdf

Helsinki

www.hel.fi

